

Aktuālais pasaules ekonomikā

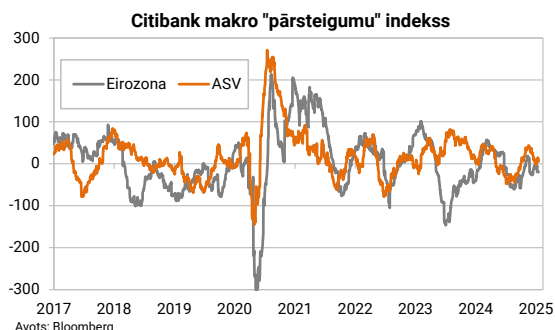
2025. gada 13. - 17. janvāris

Simona Striževska

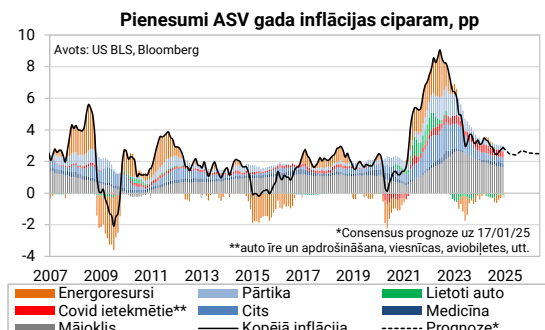
Ekonomiste
 Simona.Strizevska@cbl.lv

- Decembrī ASV gada inflācija paātrinājusies līdz 2.9%, sasniedzot augstāko līmeni piecu mēnešu laikā.** ASV inflācijas ciparus uz augšu pavilka energoresursu sadaļa – pēc četrus mēnešus deflācijas energoresursu cenas palika nemainīgas gada griezumā. Arī mēneša griezumā gandrīz pusi no 0.4% patēriņa cenu pieauguma decembrī nodrošināja augstākas energoresursu cenas. Pamatinflācijas kāpums mēneša izteiksmē decembrī sabremzējās līdz 0.2% no 0.3% iepriekšējo četrus mēnešu laikā un gada griezumā palēninājās līdz 3.2% no 3.3% rudens mēnešos. Analītiķi kopš novembra sākuma pārskatīja uz augšu ASV inflācijas prognozes un patlaban paredz, ka 2025. gadā patēriņa cenas augs par 2.5%. Tirgus dalībnieki ar lielu interesi turpināja sekot ASV ekonomisko ziņu publikācijām. Pēc pamatinflācijas palēninājuma investori ar vidēji 50% varbūtību sāka apsvērt iespēju, ka ASV šogad varētu sekot arī otrai likmju samazinājums, kurš tika "izcenots" pēc labiem darba tirgus datiem.
- ASV ekonomikas aktivitātes rādītāji gada nogalē demonstrējuši veselīgu dinamiku.** Decembrī ASV mazumtirdzniecības apgrozījums nominālajā izteiksmē (bez auto un degvielas) pieauga par 0.3% un bija par 3.3% augstāks nekā pirms gada. ASV rūpniecības apjomi decembrī izauga par 0.9% mēneša griezumā un par 0.5% gada griezumā, uzrādot pirmo gada pieaugumu kopš jūnija (dati par iepriekšējiem mēnešiem tika pārskatīti). Apstrādes rūpniecības apjomi pakāpās par 0.6% mēneša laikā, tikmēr ieguves rūpniecības apjomi palielinājās par nepilniem 2% mēneša griezumā, pateicoties energoresursu ieguves kāpumam. Naftas ieguves apjomi ASV decembrī pakāpās un visu mēnesi turējās tuvu 13.6 milj. barelu dienā. Gada griezumā ieguves rūpniecība izauga par 0.3% un apstrādes rūpniecība palika bez izmaiņām. ASV ražotāju noskaņojuma uzlabojumi un jauno pasūtījumu kāpums gada nogalē varētu signalizēt par turpmāko sektora atlabšanu.
- Eiropas ražošanas sektors novembrī uzrādījis trešo pieaugumu pēdējo četrus mēnešu laikā.** Mēneša griezumā apstrādes rūpniecības apjomi eirozonā pakāpās par 0.4% pēc 0.2% pieauguma pirms mēneša. Ražošanas apjomi novembrī auga visās eirozonas lielākajās valstīs, turklāt Vācijā tika reģistrēts apjomīgs 1.2% palielinājums mēneša griezumā. To daļēji atsvēra masīvs kritums svārstīgajā Īrijas ražošanas sektorā. Gada griezumā eirozonas ražošanas apjomi novembrī bija par 2% zemāki nekā pērn, Vācijā par vairāk kā 3% zemāki par spīti spēcīgam sniegumam novembrī.
- Ķīnas ekonomikas izaugsme 4. ceturksnī paātrinājusies līdz 5.4%, kopumā 2024. gadā uzrādot 5% pieaugumu.** Iepriekšējos divos ceturksņos Ķīnas izaugsmes tempi nepārsniedza 5% sliekšni. Kaut arī spēcīga ražošanas dinamika atbalstīja Ķīnas ekonomikas izaugsmi visa gada garumā, gada nogalē papildu impulsu sektora izaugsmei, acīmredzot, nodrošināja ārvalstu uzņēmēju vēlme papildināt Ķīnas produkcijas krājumus pirms potenciālajiem papildu ASV importa tarifiem. Decembrī rūpniecības sektora izlaide reģistrēja straujāko kāpumu kopš aprīļa, augot par 6.2% gada griezumā, un eksporta gada izaugsme paātrinājās līdz 10.7%. Turklāt Ķīnas eksports uz ASV auga par 15.7% gada izteiksmē, uzrādot otro ātrāku pieaugumu kopš 2022. gada vidusdaļas. Tirdzniecības sektors atpalika un gada laikā vidēji auga par 3.5%, decembrī apgrozījumam pieaugot par 3.7%. Gada nogalē Ķīnas nekustamā īpašuma sektors turpināja uzrādīt atlabšanas pazīmes – aktivitātes pieaugumi gada griezumā paātrinājās, tikmēr mājokļu cenas turpināja stabilizēties. Investīcijas sektorā decembrī uzrādīja mazāko kritumu gada izteiksmē kopš 2022. gada sākuma. Bloomberg aptaujātie ekonomisti paredz, ka Ķīnas ekonomika šogad augs lēnāk – par 4.5%.

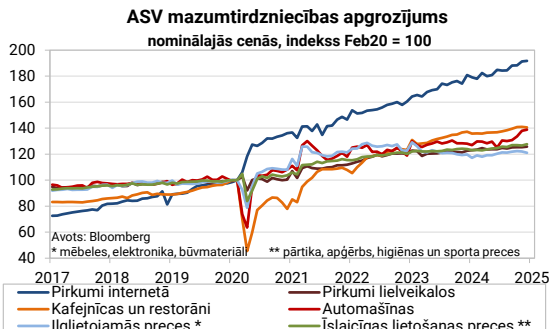
Makro pulss

Degvielas cenu kāpums paātrināja inflāciju ASV

ASV tirdzniecības sektorā turpinās izaugsme

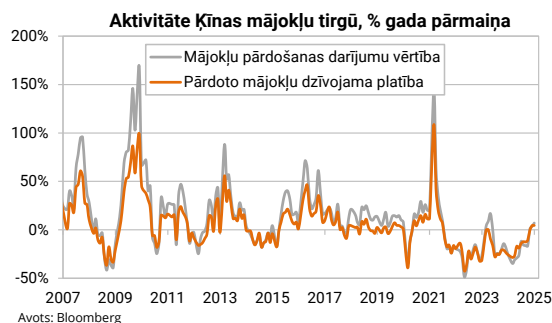
ASV ražošanas gada nogalē izlien no mīnusiem

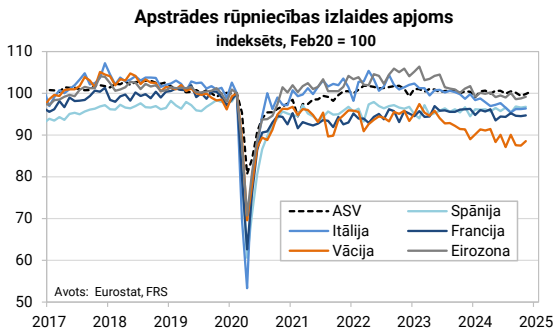
Ķīnas aktivitāte gada nogalē paātrinājās

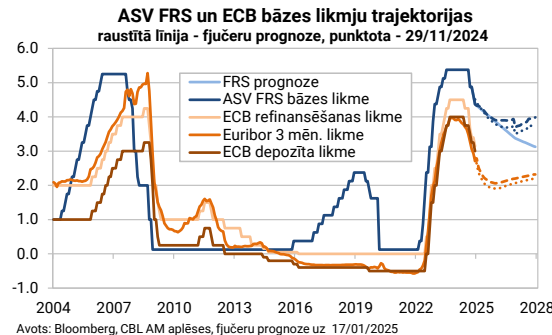
Ķīnas mājokļu tirgū turpinājās atlabšanas procesi

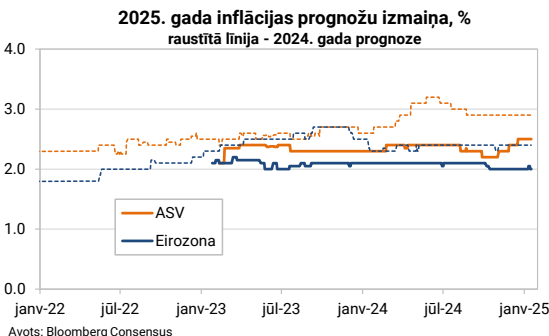
Eirozonas ražošanas apjomi cenšas nostabilizēties

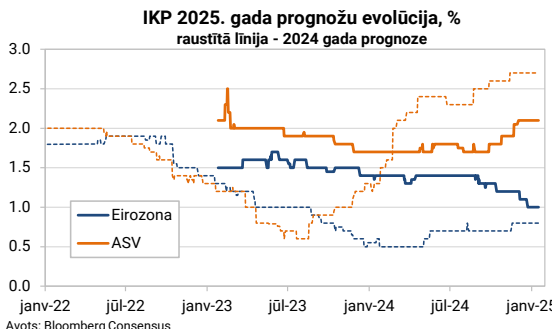
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 17.01.2025.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.